

ՄԵՃՄՈՒՄ ԵՒ ԱԽՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA - I - AHBAR
Grand'Rue de Péra, Tancim 65

Համբարսա իրի տեմա համի ՉԱՐՇԵՆՊԻՆՆ ՎԵ ԺՈՒՄԱՍ ԻՐԹԷՍԻ
կիւնքերի նէշր օրաւուր

مجموعة اخبار
یک اوغلی تقسیم جاده یومرد ٦٥

ՀԱՅԵԹԱՄԱՐԶԸՆ ԱՊՐԵՆ ՅԻԹԱԹԼԱՐԸ. — Իսթանպուլ իշին սէնէլիկի 60 ղրուշ, — 6 ալլուր 35. — Թաշա իշին սէնէլիկի 85, — 6 Ալլուր 45 ղր. տրր: — Բաթա իսթէթի պիղէ ալլու տրր: — 15 կիւնլիւք նիւսիսէսի 60 բարա տրր: — ԻԼԼԵԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. — Ինճի սաթիֆէնիս պէնէր սըրասը 5, Յնճի վէ Յիւնճիւ սաթիֆէնիսին հէր սըրասը 3, վէ Կիւնճիւ սաթիֆէնիս պէնէր սըրասը 1 ղրուշ տրր: — 2օգ տէֆա տէրճ իսթիլճէք իշին ալլուք բազարլիք օլուտուր: — Նիւսիսէսի 30 բր տրր:

Դազլթայա միւթէալիք խուսուսաթ իշին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաթ օլուտուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյօղլուտա ճատաթի քէպիրտէ Ն. 65:

ԵՐԵՎԱՆԻ ԲԱՅԱՆԱՅԱՊԵՏԸ ՎԱՐՈՒՆ ԲԱՅԱՆԱՅԱՊԵՏԸ

— Papa vere mortuus est! Քահանայապետը ճշմարտապէս մեռաւ:

Ահա՛ ասոնք են այն վճռական պարզ բառերը, հին որչափ հեռավոր պատմութիւնը, որոնք արձակուեցան աշխարհիս վրայ, ծանուցանելու համար թէ Լեւոն Ժ. Ս. Քահանայապետն ալ, ուրիշ երկու հարիւր վաթսուներեկ քահանայապետներէն ետք, ալ պատմութեան կը վերաբերի:

Որչափ ալ անհաւատալի ու դժուար ըլլայ իրականութիւնը, նորէն Լեւոն Ժ. Ս. Քահանայապետի մանր կը ցցուի ամէնուն աչքին առջեւ, և բերաւոր ու միւլտիպլիկացի մարտեր սա միջոցին, երկրին բոլոր կողմերէն, կ'ուզուին քէպի իշին քաղաքը, ուր ապրեցաւ Լեւոն Ժ. և ուր կը հանգչի հիմա՛ յաւիտեական քուռի գրիւղը, մինչ ընդհանուր սուգ մը պատած է ամէնուն սիրտը:

Դիտելի է թէ Լեւոն Ժ. ի մանր մի միայն կ'աթողիկէ աշխարհին չէ որ ազդեց. ամբողջ մարդկութիւնը՝ ճշմարտապէս Մեծ Միտը ու Հայակապ Անձնաւորութիւնը մը կորսնցուցած ըլլալու վիշտն է որ ունի: Եւրոպական և Ամերիկեան ամենէն անկրօն ու հակակաթողիկէ թերթերը՝ մեծ վիշտով կ'արձագանգեն մարդկութեան այս ահագին կորուստը յանձին Լեւոն Ժ. Ս. Քահանայապետին, և ամէն օր ամբողջ սիւնակներ ու էջեր կը նուրբն այս առաւելապէս մարդուն, որուն նմանները միւլտիպլիկացի մէջ չեն գտնուիր և որ իր խելքով ու հանճարով ամբողջ դարեր ապրեցնելու կոչուած է: Ահողջ աշխարհ կը ցաւի այս կորուստը, ամբողջ աշխարհ կուլայ այն մարդը, որ մեծ քաղաքացի մըն էր, մեծ աստուածաբան մը, մեծ անտեսող մը, մեծ բանաստեղծ մը, մեծ իմաստասէր մը, մեծ գիտուն մը, վերջապէս Մեծ Միտը ՄԱՐԻ մը: Ալ երեւակայեցէք այս ընդհանուր ցաւին քով, որչափ ալ աւելի մեծ պիտի ըլլայ ցաւը կ'աթողիկէ աշխարհին, որ կը կորսնցնէ իր սիրելի Հոգեւոր Պետը և Հայրը:

Յիշատակ մեծանշան հրապարակաբար կ'ապրիէլ Հանթթօ, որ արդարեւ ճանչցուած է իբր ճշմարտ հեղինակութիւն մը, գեղեցիկ յօդուած մը նուիրած է Լեւոն Ժ. Ս. Քահանայապետին, յօդուած մը որուն մէջ կը տեսնուի այն խորունկ հիացումը և անկեղծ պաշտումը զոր Յիշատակ մեծանունը քաղաքացի-տարնա-տեսագէտ-հրապարակագիրը կը տածէր կ'աթողիկէ աշխարհի Պետին նկատմամբ: Հօս կուզեմ ամփոփել Կ. Հանթթօի յօդուածը, և խօսքը կը ձգեմ Յիշատակ հրապարակագրին:

... Ահա՛ մեռաւ մեծ Քահանայապետ մը, որ մանաւանդ մեծ քաղաքացի մը եղած էր: Անիկա ունէր պետական մարդու առաջին յատկութիւնը՝ որ է երեւակայութիւնը, և ունէր նաեւ կառավարա-

կան մարդու առաջին յատկութիւնը, յատկութիւնը: Իբր զիտող ու զննող մարդ, հեռուն կը տեսնէր, ճիշդ կը տեսնէր, ապագան կը դուռնակէր:

Լեւոն Ժ. Ս. Քահանայապետի դիտարկութիւնները միշտ վսեմ ու մաքուր եղան: Իր կայտառ ու վառվռունդէն մը, քիչ մը վախժան, ամէն բան կը յայտնէր: Ոչինչ կար ծածուկ: Աչքերովը կը ժպտէր և բերանը ամբողջ հոգին կը պատկերացնէր: Ազնուականի զաւակ, միշտեւ մեռած օրը, մարդասէր մը, Լատին քերթող մը միայն իր կոնգրակները այնչափ լաւ գրուած էին, որոնք ինքնին իրողութեան տպագրութիւնը կը ձգէին: Ասոնք պիտի մնան և անոնց հաւաքածոն ապագային աղօթագրիքը պիտի ըլլայ:

Մէկ խօսքով, Լեւոն Ժ. Ժամանակակից Քահանայապետ մը եղաւ: Պիտի թ. Ս. Փրանկիսկոյ Ասիական յարմարաւոր Ժամանակակիցն էր, մինչ Լեւոն Ժ. Պիզմարքին Ժամանակակիցը եղաւ: Լեւոն Ժ. Պապութեան հիմերը նորոգեց ու ամրապնդեց և տիեզարած պարծանք մըն է, երբ խորհուրդի մէջ անիկա՛ արդէն կարաքանակ ու տկար ծերունի մըն էր երբ Քահանայապետական Աթոռը բարձրացաւ և միշտեւ այն ստեղծ գործերու համար շատ սահմանափակ ապագայ մը ունեցած էր:

Լեւոն Ժ. Ս. Քահանայապետը բարեպաշտ ծնողի զաւակ, իր Քահանայապետութեան ամբողջ ընթացքին մէջ, միշտ պահպանեց եղաւ այն սկզբունքներուն որոնց վրայ հիմնուած է Հռոմէական Եկեղեցին: Միայն թէ իր Բէրուզի արքայութեան պատմութեան Ժամանակներէն սկսելով, միշտ խորունկ մտածութիւններու մէջ թաղուած, կարգինալ Բէլլի կը դադարէր մէջ գիւղարկութիւն մը՝ ընդունուած ու բաժարցակ՝ բանաձեւերու: Պիտի թ. Ս. Քահանայապետը հիմնական կերպով նմանակներ, որոնք իր օտարալ Քահանայապետութեան յառաջընթացը նկատուեցան: Այս նմանակներն մէկուն մէջ կ'արդենալ Բէլլի՝ Եկեղեցիին ու քաղաքակրթութեան միջեւ իբր թէ գոյութիւն ունեցող հակառակամարտութիւնն է վեր կը հանէր, չեղանդով այն սովորաբարութիւնը, որով կը կարծուի թէ Եկեղեցիին ու քաղաքակրթութեան միջեւ անհամաձայնութիւն մը կայ: Ու կը պաշտպանէր Եկեղեցին, ըսելով թէ անիկայ թշնամի չէ յառաջդիմութեան: Ասոնց մէջ զատ ապագայ Քահանայապետը համարձակօրէն կը խօսէր ընկերային հարցերու վրայ, որոնք միշտ իր անբաժան մտադրարկները կազմեցին, և կը պաշտպանէր աղքատ ու աշխատասէր դասակարգերը: Պիտի թ. Ս. յաջորդին մտքին մէջ մէկ հատիկ գաղափար մը կար. «Հայտնեցի մեր Ժամանակուան քաղաքակրթութիւնը Եկեղեցիին հետ» Եւ Լեւոն Ժ.՝ առանց Եկեղեցիին ու Քահանայապետութեան իրաւասութիւններէն ու սկզբունքներէն մաքի մը չափ իսկ չեղելու, յաջողեցաւ նախապառնալով արժանանալ:

Կարգինալ Բէլլի ընտրութենէն ետք

կամայէթ իմ կը գրէր. — «Կարգինալ Բէլլի Քահանայապետ եղաւ և իր առած Լեւոն անունը լաւ նշան մը կ'երեւայ ինձի, ինչու որ Քահանայապետներու շարքին մէջ Լեւոն անունը կ'որոշէր ընդհանրապէս քաղաքացիներ եղած են: Կ'ողջունեմ այս ընտրութիւնը որ խոստանալից է:»

Այսօր, Քահանայապետի ընտրութեան ժողովը կը պատրաստուի Լեւոն Ժ. ի յաջորդ մը գտնելու: Ամբողջ ինը օրեր, բոլոր Կաթողիկէ տիեզերքին մէջ ազդեցներ պիտի ըլլան, որպէս զի Ս. Հոգին ներշնչէ կարգինալները իրենց ընտրութեան մէջ:

Թող այս ծերունազարդ եկեղեցականները, որոնք վեհապետ վճիռի մը համար հաւաքուած են, խորհին այն դասերուն ու օրինակներուն վրայ, որոնք Եկեղեցիին մնացած են իրեցից անձի մը կողմէ, որ գրեթէ դար մը ստեղծ: Տակաւին դարձել է աւարտած: Լեւոն Ժ. Ս. միայն ճամբայ ցուցուց, պէտք է ճամբուն միջեւ անդիլ ծայրը երթալ:

Իրօք, Լեւոն Ժ. Քահանայապետական գործերու ուղղութիւնը ստանձնած միջոցին, Քահանայապետութիւնը հաշտ ըլլալէ բաւական հեռու էր Յիշատակի, Գիւրգիսի, Պիզմարքի, Ռուսիոյ, Չեխոսլովակիոյ և նոյն իսկ ըսուեցաւ թէ Գիւրգիսի միայն սակայն պարագաները փոխուած են, լաւ յարաբերութիւնները ամեն տեղ սերտ են:

Լեւոն Ժ. Ս. Քահանայապետի երկար ու դժուար ոգեւորքին միջոցին վեհապետները իրենց անձնական զգացումները յայտնեցին: Նոյն իսկ ըսուեցաւ թէ Գիւրգիսի միայն սակայն պարագաները փոխուած են, լաւ յարաբերութիւնները ամեն տեղ սերտ են:

Ամէն պարագային մէջ, Քահանայապետի ընտրութեան գործը ընդհանրական գործ մըն է: Քահանայապետութեան Աթոռը ամէն Ժամանակեւ աւելի խոհեմութեան ու իմաստութեան պէտք ունի հիմա և ասիկա ոչ ոք կրնայ ուրանալ:

Գաղափարներու մէջ գործուած մասաւորական յեղաշրջումները, կեանքի պայմաններուն բազմապատկուած դժուարութիւնները, գիտութեան ու Ժամանակակից ոգիին տարբեր ըմբռնումները, ահա՛ ասոնք անանկ իրականութիւններ են, որոնց տուրք անկարելի է ընկրկել և որոնք կը պահանջեն գաղափարներով նուրբ ու միանգամայն ուժով մէկը, որ կարող ըլլայ դաստիարակ այս բաները, կարող ըլլայ դաստիարակ և Եկեղեցին քաղաքացիական պէտք ունի, կը գոչէ Հանթթօ, և կը վերջացնէ սա՛ մաղթանքով:

— Երանի՛ բե Լեւոն Ժ. ի յաջորդը Լեւոն մը ըլլայ:

ՕՆ ԻԻԶԻՆՆԻԼԷ ԼԵՕՆ ԲԱՐԱՆԸՆ ԽԱԹԵՐԷՍԻ ԻԶԻՆ ՄԵՐԱՍԻՐԻ ԲՈՒՀԱՆԻԷ

Տիւն սպաս Բանկալիտէ Սէնթ Էսթրի քրիստոնէական, միւթէվէֆա օն իւշին՝ Էսթր Բաբանըն իսթրիանալը բուհու իշին զայէթ մութանիւն պիր սուրէթտէ

բանիթ տուալարը օգուտը տրր: Ալաֆ. սաթ 9 տա քրիստէ խնճախընճ տուտը օլուպ, տուրաճագ մանէլլ գալմամը տրր: Հաթթա զէվաթը բէմիթ Յիշատակ սէֆա. իթիին Վոթուր վէ Մուէթ նամ մայէթ վարօրարը իմիթալարըն քէնտի դա. պիթիւրի գոմանտաք ալթընտա իթի սը. բա իւզէրինէ տիգիւրի օլտուգլարը մա. հէլլին արասընտան կիւն իլէ կէլէպիւրի. լէր տիր: Բիլիսէնին գաբուսըն՝ բաբալըք պայրաղը, եասըն ալէամէթ հալիտէ օլա. բաք ասըմը տրր:

Բիլիսէնին տիւրքի երեզիւնտէ վէ ալ. նընտա, պիւլիւք գաբուսըն իւզէրինտէ, օն իւշինճիւ Լէօն բաբանըն եաղըն պոյա իլէ թապիլի պիւլիւքըլաքտէ եաբըմըլ թապիլի գոմուտը, վէ պուսըն սաղըն. տա բաբալըք պայրաղը եասըն հալտէ, վէ սօլտա Յիշատակ պայրաղը վաք իսթիւրի տիր: Էթրաֆտաքի սիւթուրէր, քէնարալարը բաբալըք իշնիլէրին համըլ գօրտէ. լալը սիեա՛ չուսալար իլէ էօրթիւրիւ, վէ քրիստէնին տալիլի, եասըն պիր հալէ վաք իսթիւրի օլուպ, սայքի հէր թաքաֆ մօր եա սիեանա պիւրիւնիւր, խորանալարն իլէ զիւրինալը գալտըրըմը, աւագ խո. բանըն օրթասըն՝ մօր գու. մալար իլէ իւ. զէրի էօրթիւրի պիւլիւք պէեալ պիր խալ վալ իսթիւրի, մու. մարըն էթրաֆընա սի. եա՛ թիւլէր չէվրիւր, բիսգօրօսըլ քիւր. սիսի մօր վէ տիկէր բուհսաթի բուհանիւ. նին իսկէմէլէրի սիյա՛ գու. մալար պիւ. իւրիւրիւ, վէ Յիշատակ սէֆիլիին մագա. մը տալիլ եաս հալիտէ թէրթիլ իսթիւրի տիր: Սէֆիլի միւշարիլէնին քիւրիսի տի. կէր օրթիւրեան մախսու օլան վէ քէզա. լիք սիեա՛ գու. մալար իլէ էօրթիւրիւ պուլուան քիւրիսիլէրտէն երեզէքէ եա. բըլմը տրր:

Բիլիսէնին օրթասընտա մէվու. օլան միւ. քէլէք, վէ էթրաֆը սիյա՛ թիւլէր իւ. լէ պաղը շամտանալար արասընտա պու. լուան սէրիլի ճէնաղէյէ (գաթաֆալը), պիւլիւրիլ հաղըրունը կէօղէրի, պիր նա. զարը տիյանէթ քեարանէ իլէ աթֆիլիւրի օլուպ, իւպու. գաթաֆալըն իւզէրինէ էլպիսէլ բուհանիլէ իլէ բաբալըք չաթալ թագը վալ իսթիւրի, վէ իւ. թիւլէն՝ տէօրթ տիրէլի սիեա՛ գաթաֆէ իլէ էօրթիւրի պիր գուպպէ եաբըմը, վէ հէր պիր քէ. չէա՛ պիր գանտիլ եաբըմը տրր:

Գաթաֆալըն ալթթ թարաֆընտա, միւթէվէֆա Լէօն բաբանըն Ս. Հաղորդու. թիւն վէ Ս. Աստուածածին հաղընտաքի սըտք ու տիեանէթիլի, Բիլիսէնին իթթի. ֆագը լէհիտէքի զայրէթիլի, իւ. լու. վէ թէրաֆընալըն համիսի օլտուգընը, վէ ամէլէ սընթիւրըն սէվէն պիր Բէտէր օլ. մու. իտուկիլի միւպէյիլ լաթիլիսէ պիրէր կիւղէլ իպարէ եաղըմը տրր:

Պու. իպարէլէր Սօնա. Պօրկօմանէր օրթաֆընտան թանգիլ իսթիւրի տիր:

Իւպու. այնիլ բուհանիլտէ, աթիւտէք զէվաթ հաղըն պուլու. մըլար տիր:

Յիշատակ սէֆիլիլէ պիրիւքտէ պուլու. նանալար. Միւթէվէր Ս. Պաթաթ, սէֆա. լէթիլ իթի սըր քեաթիլիլ, աթալէ միւ. թէրի, Մուէթ վէ Վոթուր սէֆիլիլէրի

ԼՕՆՏՐԱՏԱ ՅՐԱՆՄԸԶԼԱՐ. — ՅՔ.
րանսա Աեան վէ Մէպոլսան մէհրա-
լէրի ազալարնն Լօնտրաեր գիեա-

ընթացի միանասիւթիւնը ինկիլիզ
զազէթալարը սիթալիքեաւանէ մէ-
գալէնէր տէրն իտիւնաւար: Մէղքիւր
զազէթալար՝ միւսմարիէնիւմէ ընտը
խօշամէտի իշփա իւն, զիւարէթէրին.
տէն միւսայիտ սէմէրէյէր պէքէ-
մէքտէ տիւրէր: Ինկիլիզ բարլամէն-
թօը ազալարը՝ Յրանսա վէքիլէրի-
նի խանէյէրինէ կէօթիւրիւպ, զիւա-
ֆէթլէր վէրմիլէր վէ գապուլիլէթ-
լէր իճրա իթմիլէր տիւր: Բարլամէն-
թօ տարէսինտէ Յրանսըզլարըն շէ-
րէֆիւնէ վէրիւն զիւաֆէթտէ, Մ.
Պալֆուր, Մ. Ձէմպէրլէն վէ տիկէր
մաարուֆ զաթլար հազըր պուլուն-
մըլլար տըր:

ԹէլէկիրԱՅԱՐ.— Բարիք 25 յուլիս.
— Յրանսա վէ Ինկիլիթէրալ հիւքիւմէթլէ-
րի՝ էֆքեարը սուլթէրվէրմիլէր նէ գա-
տար իթմիլէր իթմիլէրինէ կէօթիւրմէք
իւլին, քէնտի արալարընտա մուսլապ պիւր
տալմանն հալլինի Լա Հէյին մահքէմէյի
հալլմիլէրինէ իհալէ իթմիլէր գաար վէր-
միլլէր տիւր:

Լօնտրա — Գրալ էտվարտ՝ Յրանսա
վէ Ինկիլիթէրալ միւսապաթըր սամի-
մանէսի՝ միւսապաթի ումուլիլէր թահ-
քիւմ իտէնէյինի իւմիտ իլլէտիկինի՝ Յրան-
սըզ մուրախալարընտա ընտի Մ. տիւ-
թուրմիլ տըր Գոնաթմանա պա թէլէկիրաֆ
պէնպի իլլէթլէր տիւր:

Լօնտրա 26. — Ինկիլիթէրալ գրալը վէ
Ալմանիա իմէրիթօրը պէնպիստէ սոն պա-
հարտա պիւր միւսապաթ վուգու պուլաճա-
ղը, վէ պու պապտէ իճրա մուսապէրէ
իւմիլէրտէ ոլտուղը ընտիլէթ ոլտուղէր:

Բարիք. — Լօնտրա հիւստէն Յրանսըզ
մուրախալարը ալտէթ իթմիլէր տիւր:
Պուլլար՝ կէօթիւրմիլէր գապուլիլէրտէն
ֆէլգէլլատէ մէմուլուն ոլտու, Ինկիլիթէրալ
վէ Յրանսա իթիւաֆընտան, իքի միլլէթ
հազըրտա մուսապէնաթ հապըլ ոլտաղը-
նա իսքեաթ ոլտուղար տըր: — Մանչուրի
մէսէլէսի հազըրտա Յրանսանն թէվաւ-
միւթիւնիւ թէմէնի իթմէք իւզըն ձաթօն
խանէտանը հիւքմարիսինտէն պիւր բըն-
սին Բարիքէ կէլիլիկ շայալարը գաթիւն
թէքըլպ ոլտուղէր:

Մատրիտ 27. — Յրանսա իլէ Իսթանիւ
պէնպիստէ պիւր մուսապէն ազտ ոլտուղը
շայալարը ձէր՝ իտիլմէքտէ իսէ տէ, իքի
միլլէթ պէնպիստէ, ալէազատար ոլտուգ-
լարը մէսէլէրտէն տուլար իթիւաֆըր թամ
մէլլէրտ տըր:

Բէթթէպուրկ. — Բուսիա սինօղը՝ էհա-
լինի Նէհուտիլէրէ գալըր ոլան առաւվէ-
թիւն, քիլիսէլէրտէ վաղար վէ խարիճտէ
թալիմաթ իլէ պէրթարաֆ իթմէնէ չալը-

մաարը՝ Գիլնէվ Բիսգօթօրնա իսթար իթ-
միլ տիւր:

Կիսաքօ. — Պու սապա՝ գաթարլարըն
միւսապէնաթ վուգու պուլարաք, 13 քի-
լէ թէլէթ վէ 30 քիլի գատար մէճրուհ
օլտուղար տըր:

Բէթթէպուրկ 28. — Ձարըն, Բոմաթը
զիւարէթտէն սոնրա Շարաք կիտէնէկի ըն-
վաքէթ ոլտուղէր:

ԳՐԻՏԻ ԼԻՏՆԷ ՊԱՆԳՍՈՐ

Գրէտի Լիտնէ պանգաթըն Պէյօղու
իտարէխանէսինտէ գապարըն վազ վէ
թէլէսիսի մուսապէնաթ թէմալիլէ խիթամ
պուլուպ, ալաֆ. յուլիսին 20նէր բազար
իթթէսի կիւսիւնտէն իթիպարէն, մէղքիւր
գապարըն իճարա վէրիլէնէկի իլան օ-
լտուղէր:

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Պահրիէ նէգարէթիւնէ ումուղը
իտարէ իլէ ճիհէթի աքէրէյէնէ ա-
յիտ մուսապէլաթըն թէֆրիգի՝ մուճի-
պի մուհապէնաթ ոլտաղընտա պիւնաէն,
իտարէ վէ նէգարէթ խուսուսաթը
էօհտէսինտէ օլմաք իւզըն, Պահրիէ
նէգարէթիւնէ՝ Մէարիֆի ումուլիլէ
նաղըրը աթուֆ. ձէլալ պէյէֆ. հազ-
րէթլէրի, վէ ճիհէթի աքէրէյէնէ ա-
յիտ մուսապէլաթ վէ ինզիպաթա
պազմաք իւզըն, էրքեանը հարպիլի
պահրիէ ընտիլէթիւնէ՝ Սուլթանիլէ
վաթօրը Հիւսիսային սիւարիսի ֆէրիգ
սաատ. Բիֆաթ բաշա հազրէթլէրի,
Մէարիֆի ումուլիլէ նէգարէթիւնէ՝
Շուրաի տէվլէթ Միւլլէրի տարիսի
ապարընտան սէմա. Հալլիմ պէյէֆ.
հազրէթլէրի թայիլին. Խարիճիէ նէ-
գարէթի ումուղը հուգուգիլի միւլա.
թէլիլիլէ գալէմի միւլտիւր մուսապիլի
էվլէլի իլհամի պէյէն ուլէա էվլէլի
ընտիլէթ թէվլէրի. Բոմա բօլիս միւ-
տիլի Մ. ձօնճիլէ 2նէր Մէճ., Պանգը
Օսմանի սէր մուհապէնաթ իսի Մ. Օթօ
Պրանտա 2նէր Օսմ. Նիշանլարը, Մէք-
թէպի հարպիլի Շահանէ ընտաղիլէ
մուսապիլի միւրալայ իպարի պէյէ կիւ-
միւլ իթթիւաթ միտալիսաթ իհսան:

Մէճիլիսի մէարիֆ ազալըրընա՝
ֆէթվախանէ մէմուրալընտան կէր-
տէլի Եօնուս էֆ., Պէրլին սէֆարէթի
Սէնիէսի պաշ քիթապէթիւնէ՝ Վիէն-
նա սէֆարէթի Սէնիէսի պաշ քեա-
թիլի Ռէլիտ պէյ, Վիէննա սէֆարէ-
թի Սէնիէսի պաշ քիթապէթիւնէ՝ Պէր-
լին սէֆարէթի Սէնիէսի պաշ քեա-

թիլի Սալմ պէյ թայիլին. Մէքթէպի
հարպիլի Շահանէ թօթըլըք մուսա-
լիլի՝ թօթըր էրքեանը հարպիլէ մի-
րիլիվարընտան Ահմէտ Մուսթաֆա
բաշալայ ալթուհիւրաթ միտալիսա-
պըլա 1ինճի Օսմ., Պազթէրիօթի-
խանէ մուսալիլի մուսալիլին Արիսթիտի
բաշալա 2նէր Մէճ., Ալմանիանըն
Աթիւնա սէֆրիլինէ 1ինճի, վէ Գահրիէ
ժէն. գօնսօլսընա 2նէր Օսմ., Ալմա-
նաանըն Տէրխապաթէ մապահաթ-
կիւզարըն, Աթիւնա սէֆրիլին վէ
Սօֆիա ինկիլիթէրա ժէն. գօնսօլսը-
նըն գէվլէրիլինէ 1 ինճի Շէֆաքաթ
Նիշանլարը իհսան պուլլուրմիլ տըր:

ՊԱՅՐԻԷ ՆԱԶՐԵՆԸՆ ՎԵՓԱԹԸ

Պահրիէ նազըրը Հասան բաշա՝
պիւր վազըրթտան պէրի խաթա ծը-
տուղը հալտէ, բազար կիճէսի Գու-
րու-շէյմէտէքի եալընտա վէֆաթ
իթմիլ տիւր: Խապէրի վէֆաթ՝ մէս-
մուի հալլէթի Բատիլաշի օլմաթը իւ-
զընիւ, քեաթիլի սանի իզըլէթ բա-
շա իլէ գուրէնտաէն Յաիգ պէյ հա-
զարաթը՝ միւթէվէֆանըն ալիլի քէ.
տէրտիտէսինէ լութֆէն իզամ պուլ-
լուրապ, պէհանը թապիլիլէթ վէ
թէնէլի գըլընմըլ տըր: — Հասան բա-
շանըն բէտէրի Քիւսէյին բաշա Պօղա
առալըր օլտու, քիւսէյին իսէ, 1248տէ
յուլի. Դաէ իթմանալուտ տիւնեա-
եա կէլիլ, վէ Մէքթէպի պահրիէ-
տէ թահիլ կէօթիւպ, թիւրքէնէ
աշնա օլտուղը կիլի, ինկիլիզէ վէ
ընտմա լիւսանլարա տալի թէքէլ-
լիւմէ միւգթէտիւր պուլլունմիլ տըր:
Հասան բաշա՝ տօնանմալը Հիւսա-
յուստա միւթիլիլի խըրմէթլէր իյ-
ֆա իթմիլ, Գարաթէնիլի վէ Պահրը
Սէֆիտի տուլալմը, Գարաթալ սէվա-
հիլին մուհապէնաթիւնէ իքի տէֆա
մէմուլ օլմուլ, մէմուլէն Լօնտրաեա
կէօնտէրիլմիլ, վէ թէարիճէն իլէր-
լիլէրէք, 1298տէ միւլիլիլէր ընտ-
պէս վէ 20,000 ղշ. մաշ իլէ Պահ-
րիէ նէգարէթի վէ տօնանմալը Հիւ-
սայուն պաշ գօմանտանլը՝ էօհտէ-
սինէ իհալէ գըլընմըլ տըր: 1300 տէ-
նէսի մուհարէմ 20տէ մէղքիւր մէ-
մուրիլիլէրտէն ինֆիսալի վուգու պուլ-
լուպ, իքի կիւն սօնրա իպալա իտիլ-
միլ, վէ 1304 տէ եալէրը էքրէմի
հազրէթի Շէհրիլարի սիլլիլին տա-

լիլ օլմուլ, վէ 1303 տէ Իտարէի
Մախսուսէ նէգարէթի տէ էօհտէսինէ
իհալէ գըլընմըլ տըր:

Հասան բաշա, մուրապա Օսմանի,
Մէճիտի վէ իթթիլալ նիշանլարըլա
ալթուհի վէ կիւմիւլ միտալիսալար,
կիլիտ ալթուհի միտալիսալար, Յրանսա-
նըն 2նէր Լէթիսն տ'Օնէօր, վէ Ալմա-
նիանըն Էլլ Ռուժ, իթալիսանըն Սէն
Մօրիս է Լալար, Բուսիանըն Էլլ Պը-
լան, վէ Շուէտին Աքէր Նիշանլարը-
նըն պիլիլին ընտիլ պէլիլիլի հաիգ
պուլլունմիլ տըր:

ձէնապէ ալալը, բազար իրթէսի
կիւնիւ, վիւքէլա վէ ընտալտան բէք
չօք զէվաթը քիւրամ հազըր օլտուղը
հալտէ իճրա իտիլմիլ, վէ մէսարիֆի
ճէնապէ՝ ճէպի Հիւսայունտան թէն-
վիլէ պուլլունմիլ տըր:

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն ազալա Բուսիա սէֆրիլի սէրալը
Հիւսապաթա տալթէթ պուլլուրապ, թա-
ալ իլլէտիքտէն սօնրա, սուրէթի ղարըր
բէսմէտէ հուգուրը Շահանէլէ գապուլ օ-
լտուղը տըր:

— Տիւն Ամէրիգա վէ Եուսան սէֆրի-
լէրի՝ իտարիճիէ նազըրը հազրէթլէրիլէ միւ-
լաքաթ իթմիլէր տիւր: Եուսան սէֆրիլի՝
բաշալի միւլարիլէյին գօնաղընա կիթմիլ
տիւր:

— Տիւնուր Օսմանիլին թէվիլիսի հազ-
ընտա միւգաթէրէ իթմէք իւզըն կէլէն
ճուսա իթթէսի կիւնիւ Բարիքալ ազտ
օլտուհի գօնֆէրանտա պիւթիւն սինտիգա-
լարըն վէքիլէրի հազըր պուլլունմուլար
տըր: Պու իթթիլաթէ թէվիլիտ լաիլաթը
գապուլ օլտուրապ, միւգաթէրաթ խի-
թամ պուլլուն տըր: Մ. Կ. Օպուանօ լէհ-
րիլիլէ միւթէվէնէնէն պուլ կիւն Բարիք-
տէն հարէքէթ իտէնէք տիւր:

Բարի-Պուրա ղազէթաթընէնէ պիւ հալլիլէր
սինտիգալար ընտիլ Մ. Բէթլիլին ընտալթի
ալթընտա ազտ օլտուհի պու գօնֆէրանտան
B, C, վէ D թէրթիլիլէրի հալլիլէրիլին
սինտիգալարընտան միւրէքքէպ օլարապ
թէլլիլ օլտուղընը, վէ կէրէք գօման-
տան Պէրթէնիլ վէ կէրէք Մ. Կ. Օպուան
նօնըն պէնալ իլլէտիքտէրի տէլիլէր վէ
վէրտիլլէրի իլալաթ իւզըրիլէ թէվիլիտ
տիւլուն մուսապէնաթ իճրաթ բէք չօք
ֆալտէլլէրի մուհիպ օլտաղընը պիւթիւն
սինտիգալար իքրար իթթիլլէրի կիլիլ,
գօնֆէրանտա հազըր պուլլունմաեան էճ-
նէպի հալլիլէրիլին տէ մուսապէլիլ թէվիլ-
տիլիլի գապուլ իթթիլլէրիլին եալըլ տըր:

օլտուղը պանգութ չըգընընը կէօթիլէր-
րէք:

— Պուլլարա միւթէսարընք օլմաք՝ է-
լիլիլաթ տիւր... պիւր քէլիլաթ սէօյլէյին.
պու կիճէ իքիլիլ պիւրիլլէր գուրուրալար
կիլիլ կիտէլիլ, տէյիլ պէնալ իլլէտիլ:

Մարսէլ, իլպու ալապաթ թէվիլլէրիլ
իլլիլաթէլլէ, ալալ ճէվապ վէրմէյին ին-
յէթ իթմիլ օլտուղը հալտէ, նալապ ֆիք-
րիլտէ պիւր միւլալապա հապըլ օլտու:

Գարընընա չըգան ֆըրաթ՝ ելէկանէ
իտիլ Շէօյլէ քի տիւննաալ էն զիւստէ
մէնֆուրը օլան չալա՝ օլ էմնաալ զիհիլնէ
զաիլի պիւր հալալ պուլլունմալ, էօյլէ պիւր
աաղըլաալ էն գուրնալ վէ ուսթա ա-
տէմէլ պիլէ չօթաղա հարէքէթ իտէպիլ-
լիլ օլտուղալարընտան, մէրգուլէնիլ տէ
պու ֆըրաթտան իթթիլաթէ իթմէսի լա-
ղըլ իտիլ:

Ահ, հէր քէսին գալպիլնէ, բուհընա ա-
կեան օլան ձէնապը Ալլահ, Մարսէլին,
մապալտինէ էրմէք իլլին սօն պիւր իւմիտ
օլմաք իւզըլէ օ խապիլին կիւլա էֆքեարը
ալըգապալաթիլիլի գապուլ իտիլիլ կիլիլ
կէօթիլիլիլին վէ եալան սէօյլէ մէսինէ
էլպէթթէ պիլ պուլլունմալ իտիլ:

ՊԻՓԵՍ ԳԱՏԸՆ

Պուլլունալ պէրապէր, Մարսէլ, Գրօ-
նիլունա խիթապէն:

— Կիւսիւրալլէրի պանա վէրտիլիլիլ
էլլիլէթ էլլէրմէք կիլիլ, հէր շէյի մու-
վաք գաթիլն ունուլթմալ մէտար օլան կի-
ճէթի ուլլուլաալ տա մը պէնի ընտալալ
իթմէք իթթիլիլ օլտուղը: Շու սաաթտա
նէլ եաթալ իլլին պուրաեա կէլտիլիլ,
միսիլէ, տէնէպիլիլ:

Գրօնիլունա. — Տարըլմանըն, տիլպէ-
րիւ. սիլլին էլլիլիլիլ իլլին կէլտիլ. էվ-
լէթ, պու պապաթէն էլլին իտէրիլ. Պլին-
տէն հէր նէ իթթիլիլիլ, եաթաալ հա-
զըրմ:

Վահիլի մէրգուլ՝ սալլաալապ կէնն
գաթընա տօղրու իլլէրէտիլիլիլ, մէր-
գուլ, զընտան մապալմնտա մահպուլ օլ-
տուղը տարիլիլին արգասընա գաթար չէ-
թիլիլ:

Ահ, էկէր էլլինտէ պիւր սիլալը պու-
լունա իտիլ:

Գրօնիլունա, զիհիլիլ իլլէ պիւր մաաեա
մէրպուլթ օլան թէք իսիլէմէ իւզըրիլնէ օ-
թուրապ:

— Նէ տէրէնէ գօրգուեթուրմուլը, պէ-
նիլ կիւզէլ գուլուն. պէն սիլլէ ֆէնալըք
իթմէք իթթիլիլիլ օլտու... պէն նաղըք գա-
տըլար իլլէ նաղըքտան տալլաալալար պի-
լիլիլ... հալալ, պու գաթար գօրգաթ
օլմանըն տալ տօթանէ սուրէթտէ կէօթիլ-
լիլիլ, տէտիլ:

Մարսէլ, ճէլաալընը լաթիլիլ իտալ ու-
լիսանը, թէնտիլտէն զիւստէ քէնտիլիլիլ
գօրգաթալարաք:

— Մ'օսիլէ, ընտ իտէրիլ, պէնի եա-
լընըք պրաղըն. տիւլմիւլ օլտուղըլ շու
էնիլա ու քէտէր կիւրապընտա ելէկանէ
թէնէլլիլ՝ եալընըլըլ տըր... պէնիլ
իլլին սէլալմէթ տիլլէք օլան էօլլիլիլ
գաթար եալընըլըլ թէնէլիլ իտէրիլ, տէ-
յի պէնալ իլլէտիլ:

— Իլլէ պուլլունա շայալար թէնէպիլիլ
ֆիքթիլլէր տիւր, զըլըմ... պէն իսէ, ֆէ-
րալըլը սէվէրիլ... էվլէթ, միւքէմիլ
պիւր թապաթտան սօնրա, հէր շէյի բարապ

կէօթիլիլիլ, վէ հէր քէսին տէ պէնիլ կի-
պի օլմաթըն իթթիլիլ... իտիլ, պիւր ալ
կիւլիլ... կիւլմէք, նէլլէնէմէք՝ կիւնիլիլ
վէ կիւզէլլիլ խաալէլիլ տիւր:

Մարսէլ, պու ճանիլլիլ եալալաթմաթ-
տան մէյիլուն օլարապ, գաթիլէն սիւքիլիլ
իթթիլ. Լաքին Գրօնիլունա՝ իլտիլիլ իլլիլ-
լիլին թէնտիլալալ կիլիլիլիլ զիւստէ
թահիլիլ օլտուրապ, մէղպուլէրիլ իլլալ
իթմէք իւզըն սօն պիւր թէնէպիլիլ տահա
իթմէք իթթիլիլ, իտիլ սէրիլալարա մալա-
սուս պիւր սէն իլլէ:

— Տիլլիլիլիլիլ... պէն սիլլիլ սէվէրիլ.
էվլէթ, իլլէ տէֆա պու տէրէնէ կիւզէլ
կէօթիլիլիլ կիւնալէն պէրիլ սիլլիլ սէվ-
մէքտէյիլ... էկէր իթթիլիլիլիլ, սէրպէ-
թիլիլիլիլ թէքարա պուլլունմուլ...
Գրալիլ զըլալալ տըր... իտիլ պուրաալ
գալալալըք գապիլ օլմանալալընտան,
սիլլիլ, եալընըք պէնէ մալլալ օլան պիւր
էնտէ կիլլէրիլ... բարալըք տա օլտապ
տըր... չիւնըք պէնիլ իտարալ վար տըր...
պաղըն, օն պիւր ֆրանզըմ վար տըր...
տէտիլ:

Գրօնիլունա՝ Մարսէլին հապիլնէ պէտէլ
տըր Գրէլլ թարաֆընտան օ աղալալը ալմըլ

(Տեկամի)

(Տեղամի)